DEO OPT. MAX. UNI ET TRINO, VIRGINI DEIPARÆ, ET SANCTO LUCÆ ORTHODOXORUM MEDICORUM PATRONO.

QUÆSTIO MEDICA

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS MANE DISCUTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORUM, DIE JOVIS XVI. NOVEMBRIS.

M. LUDOVICO GAYANT Doctore Medico, Præſide.

An Arthritidis origo ſemper ab Arteriis?

DOLORES inter qui corporis artus occupant, alii medias regiones, quales lues venerea proferre ſolet, alii articulos obſident, quos Arthritidis nomen complectitur. Hæc eſt ſævus & inſignis articulorum dolor ex intervallis ferè invadens. Quâlibet anni tempeſtate recurrit, præcipuè vere & autumno. Tot ſunt Arthritidis differentiæ quot ſunt oſſa quæ per Diarthroſin colligantur: tribus tamen tantum uſus nomina indidit. Chiragra manus infeſtat, Podagra pedes, Iſchias ſedem habet ad ſummam natem circa nervos qui à lumbis & oſſe ſacro emergentes feruntur in crura. Quæcumque in alio figitur articulo, ut immanes humeri, & Omoplatæ cruciatus, generis nomine appellatur. Altera porro hæreditaria eſt quæ cum ſemine migrat in poſteros; Altera adventitia, quæ vitæ errore contrahitur, præſertim Baccho & Venere, maximè illâ quæ corpore erecto exercetur. In quibuſdam regionibus putà Moraviâ & Auſtriâ, morbus eſt Endemius. Pauperes odit, molliùs in umbrâ & otio viventes aggreditur. Parcit pueris ante Veneris uſum. Eunuchos non adoritur modò ſint in victu temperantes & à parentibus Arthriticis non orti. In ſenibus altas agit radices, in juvenibus citiùs diſſipatur, neutris eſt lethalis. Hujus cauſa proxima & continens non eſt ſimplex intemperies, ſed ſeroſus ichor Articulis firmiter adhærens.

ARTHRITIDEM à pituitâ, Bile flavâ vel atrâ non progigni ſatis patet ex vehementiâ doloris: adde quod humores illi facilè in pus abeunt, cum tantillùm ſanguinis habent admixtum, nulla autem unquàm in Arthritide ſuppuratio. Reſtat ergò ut humorem articulis infixum ſerum eſſe ſtatuamus, illudque ſalſum, acre, aut acidum, quod quidem membranas ſenſu exquiſitiſſimo præditas pungendo, divellendo, prò vario tum acrimoniæ tum tenuitatis gradu diverſa profert ſymptomata. Interdum calorem, ruborem & dolorem latè diffuſum cum febre invehit, interdùm cùm dolore duntaxat ſe prodit; modò brevi evaneſcit, ſœpe diù diſcruciat, modò in tophos, & calculos concreſcit, cum ſcilicet ſerum aliquid advexit humoris craſſioris & excrementitii quod temporis diuturnitate lenteſcens, tandem indureſcit; vel cùm aciditate ſuâ mucum articulorum cogit.

FLUXIONE fit Arthritis, non congeſtione. Dolor dexter ſuccedens ſiniſtro novam fluxionem arguit. Humor influens non à cachexiâ ortum ducit, nam cruditas incumbens in pedes tumorem facit non Podagram. Non ex imi ventris partibus irrumpit; viſcida enim pituita quæ viſcera infarcit, promptè cumulatèque, vel uno die invadere nequit inferiores artus, nedum ſuperiores, cum ad motum omninò ſit inhabilis, & ad illius deterſionem longum temporis ſpatium exigatur; prætereà nunquàm remigrat in venas, inſipida eſt, hinc ad feriendum, vellicandum inepta; deniquè alvi fluxu excitato non ideò cedit morbus, imò per totum paroxiſmi decurſum ſæpe fluit alvus, eò ſuperſtite. Nec ab externis capitis partibus materia coacervata ſub cute decurrit in articulos, nam quid opus eſt ignotas & inſolitas vias cominiſci, cum tot natura canales devehendis quocumquè humoribus deſtinaverit. Hi ſunt arteriæ, quæ in univerſum corpus diſſeminatæ, & ſalutares & pravos humores circumferunt: dùm acri ſeroſoque ichore plus æquo abundant, per ipſarum ora tenuis ille humor excidit, qui ſi detruditur in articulos imbecilles ob viarum amplitudinem, membranarumquè laxitatem, Arthriticos infert dolores. Non tamen in arteriis hujus morbi fomes ſemper deliteſcit.

CEREBRUM omnium ferè fluxionum fons, humoris Arthritidem procreantis origo ab Hippocrate ſtabilitur. Illud ſummam corporis partem occupat, temperiemquè obtinet remiſsè calidam; Oſſeo tegumento circumſeptum eſt, ne irruentibus extrinſecùs injuriis ſit obnoxium: Verum nullo munitur adversùs inteſtinos hoſtes præſidio. Hi ſunt tùm viſcerum æſtuantium fervor, quæ vapores ſalſos & acres ſurſum emittunt, qui quidèm in hac frigidiori rationis arce (è quâ propter arctam oſſium compagem avolare nequeunt) condenſantur, & fatali nimbo in membra depluunt, non ſecùs ac vapores radiis ſolaribus è terrâ elati, qui mediæ regionis frigore concreti in imbrem decidunt: tùm humores quilibet copiâ vel qualitate moleſti, quibus dùm turgidum eſt inutilem conatur excutere ſarcinam in ſubjectas partes per meatus excrementorum ſecretioni dicatos, cum per eos ſe ſe exonerare non valet, quâ data porta ruit noxius humor: inde tòt morborum genera exurgunt, qualia ſunt convulſio, Rheumatiſmus, Epilepſia, Apoplexia, Paralyſis.

PALAM eſt omnibus maximam eſſe affinitatem Arthritidem inter & Rheumatiſmum. Arthritici quamplurimi Rheumatiſmo ſe correptos prædicant, quaſi Arthritis eſſet eâ divexatis probro & dedecori. Hoc eſt inter utrumque affectum diſcrimen, quod in illâ humor ſit acrior & minori copiâ; Cæterùm in eâdem parte nempè cerebro utriuſque origo ſæpè latitat. Et reverâ in primo Arthritidis inſultu percipitur ut plurimùm dolor qui per vertebras in cubitos, & manus, coxendicem, genua, pedeſvè ſenſim devolvitur non ſinè quodam frigoris ſenſu quo corpus omne perhorreſcit: Unde conjici poteſt ſeroſum laticem à cerebro defluere ſecundùm externos ſpinalis medullæ villos, qui ad articulos uſque producuntur. Nec proptereà is humor Paralyſim efficit, quippè qui internam nervorum ſubſtantiam non pervadit, propter pororum anguſtiam, & motus rapiditatem; nec convulſionem parit, dum articulis adhæreſcit, quia in membranis & tendonibus impactus eſt non vero in principio nervorum.

Ergo Arthritidis origo non ſemper ab Arteriis?

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Raymundus Finot.
M. Robertus Raoult, Scholarum Profeſſor.
M. Matthæus Thuillier, Scholarum Profeſſor.
M. Ioannes Baptiſta Ferrand.
M. Carolus Marteau.
M. Antonius le Moine.
M. Ioannes Armandus Mauvilain.
M. Bertinus Dieuxivoye.
M. Stephanus Bachot.

Proponebat Lutetiæ PETRUS D'AQUIN, Pariſinus, A. R. S. H. MDCLXXIII.